

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Kmetje na katoliškem shodu.

Letos se vrši v Ljubljani zopet katoliški shod. Samoumevno je, da se bomo katoliško misleči slovenski štajerski kmetje po mnogih odposlancih udeležili tega shoda. Pokazati hočemo celi slovenski javnosti, kakega mišljenja smo. Mi uvidimo, da za kmečki stan ni boljšega prijatelja kakor je krščanstvo. Ono je pravično, ono je sočutno, ono je usmijeno, ono je zares tešilo za naš ubogi kmečki stan. Da stojimo trdno na katoliškem stališču, to hočemo tudi tem povodom pokazati svetu.

Toda neko posebno prošnjo bi imeli slovenski štajerski kmetje do prirediteljev letošnjega katoliškega shoda. Na vsakem teh shodov je sicer prišlo tudi kmečko vprašanje v razgovor. Če se ne motimo, razpravljal je o tem vprašanju spoštovani prijatelj slovenskega kmeta državni poslanec Povše, ki je v kmečkih vprašanjih sploh strokovnjak, kakor je že mnogokrat pokazal v državnem in deželnem zboru. Toda želeli bi, da bi se letos tudi v tem oziru pokazal napredek.

Pri vsakem narodu so si kmetje že postavili svoj strogo označeni program. Pri vseh svojih javnih nastopih se ozirajo na take svoje programe. Tak program je za nas kmete nujno potreben. Mi vedno in vedno zahtevamo, naj se nam kmetom pomaga. A kako, tega pa ne povemo. Za to pa se tudi za nas ne stori toliko, kakor za druge stanovne. Obrtniki in trgovci dobijo sedaj v državnem zboru novo postavo, ki se bo v mnogih točkah ozirala na njihove novodobne razmere. Obrtniki pa imajo že tudi dolgo svoj natanko določen program. Vedno so kazali na

neizpolnjene točke tega programa. Nazadnje se je njihovim zahtevam vendar moralo ugoditi, četudi še ne v vseh zadevah.

Mi spodnještajerski kmetje torej izražamo željo, da nam letošnji katoliški shod poda vseslovenski kmečki program. Ta program bomo dali svojim poslancem, da ga n sijo seboj v zbornice in se vedno pri svojem delovanju nanj ozirajo. Krščanstvo je nas kmete dvignilo, krščanstvo nas je ohranilo, nas tudi naj nadalje vodi. Katoliški shod naj nam začrta smer, po kateri moramo hoditi, da se ohranimo in rešimo pogina.

Vemo, da so tudi zadnji katoliški shodi postavili kratke kmečke programe, a mi bi ravno želeli, da se letos katoliški shod natančneje bavi s tem vprašanjem in da nam začrta tudi natančnejši program.

Kmetje, pripravljajmo se, da pošljemo svoje zastopnike k letošnjemu katoliškemu shodu, ki bodo pri obravnavi kmečkega vprašanja izražali naše štajerske želje in zahteve.

Politični ogled.

Državni zbor. V državnem zboru se sedaj obravnava o novem obrtnem zakonu. Kot govorniki se posebno vsiljujejo poslanci iz mest in trgov, ker zastopajo trgovce in obrtnike. Izmed jugoslovanskih poslancev sta se javila že pri splošni razpravi o zakonu k besedi dr. Žitnik in dr. Korošec, toda sprejel se je prej sklep razprave in tako nista prišla več do besede. Sedaj se viši podrobna razprava o posameznih točkah predloženega obrtnega zakona. V torek dne 19. t. m. so se vršile madomestilne volitve za različne odseke in dr. Korošec je bil izvoljen v tiskovni, imunitetni in vodocestni odsek.

Avstrijska delegacija. Govori avstrijskih delegatov so letos zelo zanimivi, čeprav so govorjeni še samo v odsekih. V proračunskem odseku je kranjski delegat dr. Šusteršič obsojeval politiko zunanjega ministra med jugoslovanskimi narodi na Balkanu. Ti narodi nimajo nobene ljubezni do Avstrije, ker je zastopstvo naše države v teh državah izročeno takim ljudem, ki gledajo jugoslovanske narode le po strani. Za to je dr. Šusteršič zahteval, da se nastavlja kot zastopniki Avstrije na Balkanu jugoslovanski uradniki in avstrijski upliv si bo s tem samo pridobil. Tudi v odseku za pomorske zadeve je povzel dr. Šusteršič besedo ter povdarjal, da naša mornarica obstoji tri četrtine iz jugoslovanskih pomorščakov in za to hvala, ki se od vseh strani priznava naši mornarici, Jugoslovane navdaja s ponosom. A tudi vlade se naj ozirajo na to okolnost, da tvorimo mi Jugoslovani tako velik del slavne avstrijske mornarice. O vseh slovanskih strani se je glasno odobraval, da je dr. Šusteršič tako odločno naglašal letos jugoslovansko stališče in upamo, da bo to tudi storil v javnih sejah avstrijske delegacije.

Odsek za volilno preosnovo. Za predsednika v tem odseku je izvoljen slovenski poslanec dr. Ploj. Sedaj se vrši razprava o Štajerski.

Začasni proračun naše države se je moral potem nujnega predloga spravili v proračunski odsek. Čeprav je vlada sestavljena tudi iz zastopnikov velikih strank, vendar se nobena stranka noče odločno za njo postaviti.

Železnični minister Derschatta je dne 17. t. m. pregledoval progo nove karavanske železnice od Jesenic na Kranjskem do Trsta. Ta del proge se otvori dne 16. julija.

Slovenci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in gričih prav mnogo kresov.

LISTEK.

Pogrešani demant.

Prosto po nemškem priredil F. K.

Točno ob enajstih ter petinštirideset minut dopoldne nadalje bila je vsa hiša grofa X. vzemirjena. Ob tem času namreč je grof, ki je red nad vse ljubil, pogledal na uro. In natančno tačas je pogrešila grofinja briljantno zavrtno zapono.

Bila je to preprosto izdelana stvar, a v sredini vdolan je bil dragocen kristalnotičist demant.

„To je nečuvstvo!“ zdihovala je grofica.

„Demant sam je vreden kot malo premoženje,“ pritrdjeval je grof.

Policija je bila takoj obveščena in na prvi hip se je zdelo, da je stvar popolnoma preprosta. Izvzemši grofa in grofinjo, starega služabnika in staro kuharico bila je v zadnjih štiriindvajsetih urah le ena oseba v malem grofičinem salonu, odkoder je izginila ona dragocenost. Ta je bila neka prodajalka, ki je prinesla grofinji v izber obleke za gledališče.

„Seveda, samo ta je mogla izmakniti briljantno brošo,“ trdila je grofinja.

„Seveda,“ je pritrdil grof,

„Seveda,“ je menil sluga Janez in svoje mnenje povedal kuharici Luizi.

„Seveda,“ je končno potrdil policijski uradnik, ki je imel nalog tatu zasledovati; „tako bomo imeli zločinca v rokah.“

In „seveda“ so tudi takoj imeli osumljeno osebo; ime ji je bilo Lucija, stara je bila osemnajst let, stanovala pa je pri stari učiteljici, s katero sta bili nekoliko v sorodu.

Jokala je in vila roke, ko je stala pred možem postave in pod najsvetlejšo prisego zatrjevala, da ne ve za ukradeni brošo in da tega nakita sploh še nikdar ni videla itd.

„To se bo takoj izkazalo,“ jo uradnik zavrne ter pokliče žensko, ki je jokajočo obtoženko slekla in obleko ter vse, kar je imela na sebi, natančno preiskala.

„Ničesar nisem našla; ona nima nakita.“

„To je seveda mogoče,“ je menil uradnik;

„toda ravno sedaj vrši se tudi na Lucijinem stanovanju hišna preiskava.“

Lucija je začela še glasneje kričati in tarnati.

„To bo smrt za mojo teto, tega ona ne preživi; taka sramota, taka sramota!“

„Tako hitro tete vsekakor ne umirajo,“ zavrne jo mož postave; „predvsem moramo nakit na vsak način dobiti. Za vas bi bilo seveda najbolje, da tatvino takoj priznate. Kaznovani bi bili potem manj, kakor pa če bi imela policija in sodnija z vami dosti truda. Nočete li tukaj sami priznati, kje je briljant?“

„Jezus in Marija,“ je vzkliknila Lucija, „kako naj priznam in izpovem to, česar ne vem! Naj bom na mestu mrtva, če sem kdaj videla nakit.“

„Odvedite to osebo,“ zankazal je uradnik stražniku, „morda se v svoji celici čez noč vendarle premisli.“

Stražnik je odvedel na ves glas kričečo Lucijo.

Vse, kar je imela na sebi — posebne vrednosti ni bilo — so ji pobrali: rdečo denarnico z vsebino 60 novcev, prstan iz ponarejenega zlata s ponarejenim kamnom, šop ključev in srebrno brošo, na kateri je bilo privezano malovredno in precej veliko sreč kot obesek.

Med tem se je izvršila pri Lucijini sorodnici hišna preiskava. Teta sicer ni umrla, pač pa strahu omadlela. Ko se je zopet zavedla, odprla je sama vse omare in predale in izpraznila vse svoje stvari iz njih. Še isti večer pa je resno zbolela.

Toda hišna preiskava bila je brezuspešna; briljant je bil izgubljen.

„In vendar ga ni nikdo drugi ukradel!“ Tako je besnil policijski uradnik. Toda umiril se je zopet in dal dvema najboljšima detektivoma potrebna navodila. Ni mu bilo za 500 kron, katere je razpisala grofinja kot nagrado onemu, ki ji vrne nakit; jezil ga je le slučaj, ki je bil navidezno tako preprost in samoobsebi umeven, pa vendar ni mogel ničesar dognati.

Ponoči in podnevi so zasledovali in poizvedovali z vso natančnostjo, s kom je Lucija občevala, kam je zvečer zahajala itd. Brez uspeha! Imela ni niti prijateljice, niti kaknega ljubimca. Opoldne in zvečer je hodila iz trgovine vedno naravnost domov in tudi doma ostajala. Le ob nedeljah je hodila s teto na izprehod. To je bilo vse, kar se je dognalo.

Cela zadeva je postajala od dne do dne vedno bolj zagonetna; policijski uradnik je postajal že nervozen. Niti največje hudoodelstvo ga ni tako razburjalo, kot ta nenavadna zadeva s pogrešanim demantom.

(Konec prihodnjic.)

Razne novice.

* **S pošte.** Za poštne oficijale so imenovani poštni asistenti: Franc Kral in Vincenc Winkler v Celju, Adolf Schmidt in Karol Benedikt v Mariboru.

* **S šole.** Dvornazredna ljudska šola pri Sv. Roku se razširi v trirazredno. — Učiteljica na dekliški ljudski šoli v Ptujju gđ. Ivanka Rozman je nastavljena na tamošnji dekliški meščanski šoli. — Kot učiteljica sta nastavljena sledeča gospoda: v Črešnjevca Anton Hribernik stalno, pri Sv. Bolfanku na Kogu Robert Košar iz Runeč. Za pomožnega učitelja v slovenjgraškem okraju je imenovan g. Ditmar Grösslinger, učitelj v Mariji Pušavi. Stalna učiteljica pri Sv. Marjeti blizu Ptujja gđ. Ida Binter je dobila dovoljenje za možitev z učiteljem g. Ferdinandom Bobič.

* **Iz politične službe.** Tajnik okrajnega glavarstva v Celju g. Brvar je stopil zaradi bolehnosti in poškodovane noge v začasni pokoj. Na njegovo mesto pride gosp. Kramberger iz Hartberga.

* **Iz davčne službe.** Prestavljeni so: Finančni svetnik Bogumir Stettinger iz Maribora v Gradec, finančni tajnik Sebastijan Studler iz Bruka ob Muri v Maribor, finančni koncipist Jožef Laubenberg iz Grada v Celje, finančni svetnik Friderik Mikula iz Grada v Maribor, davčni pristav Jernej Videnšek iz Celja v Gornjigrad.

* **Duhovske vesti.** Za župnika v Pišecah je imenovan č. g. A. Srabočan, kaplan v Kojčah.

* **Duhovne vaje.** Kakor beremo v „Miru“, zamorejo, kakor pretekla leta, tako tudi letos duhovniki in drugi svoje duhovne vaje pri Jezuitih v Št. Andražu v Labudski dolini opraviti: poedini (na tri ali osem dni) vsak čas; več skupaj pa od 16. (zvečer) do 20. julija, od 27. do 31. avgusta, od 17. do 21. in od 24. do 28. septembra. Prosi se, da bi se udeležniki nekoliko prej oglašili.

* **Vojaška taksa.** Določila zaradi plačila vojaške takse so se sprejela tako kakor smo zadnjič poročali, samo za stariše se je nekoliko spremenilo. Starišem je treba še le tedaj plačevati vojaško takso za sina-nevojaka, če imajo na leto najmanj 4000 K dohodkov.

* **Čebelarški učni tečaj** bo od 29. junija do šestega 1. julija pri Sv. Andražu v Slov. gor. Predavanja se bodo vršila v šoli, praktična razkazovanja pa pri treh bližnjih čebelnjakih. Prvi in tretji dan začetek ob pol 9. uri popoldnem, drugi dan pa ob 8. uri; konec vsak dan zvečer ob 6. uri. Od poldne do dveh odmor. Tečaj bo tako urejen, da bo prvi dan zlasti za začetnike, drugi in tretji dan za vse čebelarje. Udeležba naj se blagovoli naznaniti podpisaneemu prireditelju do 18. t. m. Natančneje vspejati je objavljen v „Slov. čebelarju“ št. 6. Na c. k. deželni šolski svet se je vložila prošnja, da bo 30. dan junija in 2. dan julija prost za one učitelje, kateri se tega tečaja udeležijo; rešitev se bo objavila potom okr. šol. svetov.

Iv. Jurančič.

* **Rezervisti-kolesarji.** Oni rezervisti pehote, ki so spretni kolesarji, lahko opravijo vojaško vajo kot vojaški kolesarji, ako privedejo seboj lastna kolesa. Vsakemu takemu kolesarju, ki ima pri vajah svojo uporabno kolo, se izplača koncem vaj obrabna odškodnina v znesku 10 kron in za večje, v službi nastale poškodbe, posebna odškodnina, če določi komisija, da je dotični opravičen tirjati odškodnino.

* **Zveza lavantinskih dušnih pastirjev in katehetov.** Prepotrebno društvo duhovnikov, ki bo pospeševalo stanovsko izobrazbo in korist, brnilo duhovščino zoper neosnovane napade in zjedinjalo duhovnike v političnem delovanju, je ustanovljeno. Pri 1. obnem zborovanju je bil izvoljen predsednikom Zveze Martin Medved, župnik v Laporju, podpredsednikom dr. Jožef Somrek, ravnatelj tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Odbornikom so izvoljeni č. gg. Alojzij Šuta, Fran Vidmaier, o. Lenart Vaupotič, Alojzij Čilenšek, Fr. Gomilšak, Iv. Vogrinec in dr. Korošec; pri odborovi seji dne 20. junija t. l. tajnikom Franc Vidmaier, župnik na G. Polskavi, in blagajnikom Alojzij Čilenšek, župnik v Poljčanah. Društvo začne brambeno delovanje 1. jul. t. l. Vsem lavantinskim duhovnikom se bodo pošiljali časniki, v katerih so napadeni. Č. gg. tovarši, sestavite pravilen in stvaren popravek ter ga rekom. pošljite dotičnemu listu; nikdar ne prizanašajte in vsako najmanjšo laž popravite. Le če bodo listi prisiljeni prinašati vedno in vedno popravke, bodo postali bolj previdni in širno občinstvo bo spoznalo, kako nas slov. in nemškutarski listi obrekujejo. Kdor potrebuje v tej reči sveta, se naj izključno obrača na

č. g. dr. Jožefa Somreka v Mariboru. Te dni se začnejo razpošiljati tiskana pravila vsem, ki so se k „Zvezi“ oglašili; poslala se bodo tudi vsem drugim č. gg. tovaršem, katere uljudno vabimo, da k Zvezi pristopijo. Le ako bo pretežna večina lav. duhovnikov zbrana v Zvezi, bo ta mogla svoj smoter doseči. Tesnoprčnost in vsi pomisleki naj zginejo, saj se gre za našo čast, blagor cerkve in duhovniškega stanu. Udje plačajo enkrat upisnine 1 K in letnine 6 K, kakor je določil 1. občni zbor; lahko se pa vplača tudi polletno. — Upisnica in letnina se naj pošilja le g. blagajniku č. g. Alojziju Čilenšku v Poljčane. Obnem se č. gg. tovarši opozarjajo, da novi učni red, ko ga bo izdal deželni šolski svet, takoj dobro preučijo, na jesenskem obnem zborovanju „Zveze“ stavijo premenilne predloge. Le skupen in enoglasen odpor proti točkam, ki ponižujejo naš stan in enako ravnanje po celi škofiji bo izdalo!

* **Število glasov pri volitvi v V. kuriji.** Sv. Benedikt v Slov. gor. K. 83 R. 1 V. 6, Porčič Gor. in Sp. K. 26 V. 44, Gočova K. 64 V. 6, Dervanja K. 66 V. 12, Gasteraj Srednji K. 109, Gasteraj Spodnji K. 25 V. 16, Jablanca K. 8, V. 18, Št. Jurij v Slov. gor. K. 62 R. 2 V. 13, Sv. Lenart K. 23 R. 4 V. 57, Osek K. 22 V. 18, Partinje K. 68, Senarska K. 41 V. 39, Salce K. 32 V. 21, Ročica K. 26 V. 6, Sv. Tri kralji K. 109 V. 13, Sv. Trojica v Slov. gor. K. 27 R. 4 V. 20, Voličina Gornja K. 10 V. 50, Voličina Spodnja K. 37 V. 10, Zamarkova K. 38 V. 20, Zimica K. 39 V. 5, Žikarci K. 18 R. 5 V. 32, Žitnice K. 45 V. 5, Črmlensak K. 77 V. 39, Zabukovje K. 16 R. 9, Ločič K. 42 R. 1 V. 6, Črmla K. 43

* **Resen opomin izseljencev.** Mulega meseca je prišlo iz Amerike nazaj izseljencev v velikem številu, ker so jim ameriške oblasti začele zapirati vrata. Samo z enim parnikom se je povrnilo teh nesrečnikov okolo 600. Sedaj je več komisij v Ameriki, ki so prestroge z izseljenci. Ako kdo nima dovolj denarja, ako ga le malo bole oči, ako je šibek po telesu, ako ne zna čitati in pisati, ga ameriška komisija vrača nazaj. Iz samega New-Jorka je bilo zavrženih začetkom tega meseca okolo 600 naših ljudi. Razun tega pazijo komisije, da ne stopi nikdo na ameriška tla, ako se je že vnaprej pogodil za kako delo, ali mu je zagotovljeno kako mesto.

* **Najlepše darilo daste birmancem,** ako pri Črtilovi tiskarni v Mariboru naročite molitvenik z zlato obrezo „Sveto opravilo“ ali „Ključek nebeški“. Prvi velja 1 K 50 v, drugi pa 60 v.

Mariborski okraj.

m Maribor. Izginil je 13 letni Čepič Karol. Ker je bil iz mariborske gimnazije izključen, se ni upal domov, ampak je rekel, da bo skočil v Dravo. Deček ima rujave lase in na čelu med obrvi majhno brazgotino. — Dne 14. t. m. je umrl tukaj gosp. Ivan Šumenjak, bivši davkar v Gornjemgradu, v 56 letu. Zapustil je vdovo in hčerki Mino in Milo. S. m. v. l.

m Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Gostje na Kovačič-Juričevi gostiji pri Sv. Juriju ob Pesnici 12 K, Primec Francišek, gostilničar v Hutinji vasi 2 K, nabrali duhovniki na pogrebu č. g. Simoniča 14 K, Št. Peterski pevci 4 K, Grobelšek kaplan, na mesto venca na grob č. g. Simoniča 14 K, namesto venca na grob č. g. Svera dala duhovniki 75 K, Čížek Jož., dekan 10 K, Bolcer Jurij 10 K, Gostenčnik v Trbonjah 5 K, klub 40 K, okrajna posojilnica v Ormožu 50 K, dr. Rosina (vsled poravnave kazenske zadeve Jakoba Korena proti Alojziju Reisman) 10 K, dr. Rosina (vsled poravnave v kazenski zadevi Maksa Merčuna proti Urschitzu) 20 K. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam iskrena zahvala! Bog poplačaj!

m C. kr. učiteljske v Mariboru. Sklep šolskega leta bo letos že dne 6. julija, ker se ta dan popoldne začne ustni zrelostni izpiti.

m Svinjski sejmi v Mariboru se vršijo od 1. julija naprej Gaswerkstrasse poleg mestne klavnice.

m Izlet na Boč priredi Podravska podružnica S. P. D. v nedeljo 1. julija. Zbirališče je pri Hartnerju v Poljčanah, od koder odrinemo ob 9. uri. Mariborčani se lahko odpeljejo s poštanim vlakom ob 8. uri, a tudi od juga je ugodna zveza. Pričakujemo mnogobrojne udeležbe iz Maribora, Celja, Šmarja, Konjice itd. Iz Boča gremo v prijazne Studenice. Kdor ne more popoldne z doma, naj pride popoldne v Studenice h Koropcu. Pri manj ugodnem vremenu gremo iz Poljčan po okrajni cesti v Studenice. Izlet se ne preloži več. Planinski pozdrav vsem udeležencem! Odbor.

m Metava pri Mariboru. Dne 11. t. m. okoli 4. ure popoldne je prišla huda ura nad nas. Kmalu po pol 5. uri se je vsipala kot grah debela toča ter je v petih minutah dva prsta na debelo pobelila zemljo po Metavskem in Stiblanskem vrhu. Zraven v Grušovi, št. lenarški okraj, ni bilo toče. Ozlestila je približno dva kilometra široko.

m Slovenski St. Ilj ima slovenskega župana. Obmejni Slovenci bijemo vsak čas hude boje. Posebno šentiljski Slovenci bi mogli o svojih bojih pisati cele debele knjige. Do časov zloglasnega Pistorja živeli so vsi prebivalci v nekaljenem miru. On pa je prvi začel kaliti mir in posrečilo se mu je tudi spraviti občino v nemške roke. To pa je tudi Slovence prebudilo iz narodnega spanja in začel se je hud boj za obstanek, ki je trajal blizu 20 let. „Slovenski Gospodar“, zadnji čas „Naš dom“, bralno društvo in vrli možje so širili med ljudstvo izobrazbo in narodno zavest. In trud ni bil zastonj. S ponosom lahko trdimo, da je naše ljudstvo tako narodno zavedno, da take trdne značaje težko najdeš kje v sredini slovenske zemlje. Tako je prišlo do občinskih volitev 27. avgusta 1903. Helčl, vreden naslednik Pistorjev, je izdal parolo: Slovence vse proč, odbor mora biti čisto nemški. Toda prišlo je drugače. Slovenci so zmagali tudi v prvem razredu in so tako dobili večino v cilboru. Zdaj še le se je pričel pravi boj, v katerem si je vojskovodja Helčl pridobil za nemško stvar največje zasluge. Imel je mogočne zaveznike: Südmarka je bila posebno darežljiva; z njenim denarjem je postavil Helčl „kobačo“, v katero je hotel vjeti vse Slovence; z istim denarjem je kupil veleposestvo gospe Krumholz na Stari gori, da bi si tako zagotovil večino v prvem razredu. Se celo mrtvih ni pustil pri miru, ko je pri zadnji volitvi pustil voliti mrtvega Girlingerja. Toda ravno ta prevzetnost je pokopala Helčla in šentiljsko nemštvo z njim, če Bog da — za vselej! Tudi v Gradcu so bili namreč mnenja, da mrtvi ne morejo voliti; in tako je bil priziv za Slovence ugodno rešen. — Volitev župana pa se je vršila 16. junija. Nasprotniki so naše odbornike hoteli na vsak način premotiti in zbegati. Pa odpadel je samo eden — trgovec Swaty! Poskusili so tudi pri drugih — pa zastonj! Naši možje so ostali značajni, trdni kakor skala. Izvolili so si za župana Slovenca gospoda Fr. Thalerja, ki je prvi župan v St. Ilju, ki se zaveda svoje narodnosti. Ravno tako so vsi svetovalci odločni narodnjaki, namreč gg.: Celcer, Tišler, Frejham. Ko se je izvedel izid volitve, bilo je veselje velikansko. Nasprotniki so pa bili silno poparjeni. Že med volitvijo jim je nagajal Celcerjev kos, ki je ves čas pomenljivo žvižgal: O du mein lieber Augustin, alles ist hin... Najbolj kislo se je držal Sadu, ki je prišel v odbor kakor Poncij Pilat v vero. — Tako je potrta moč nemškutarstva in to je najlepše zadoščenje za naše ljudstvo. 16. junij bode zapisan v zlatimi črkami v zgodovini šentiljskih Slovencev in nepozabljiva ostanejo tudi imena vrlih mož, ki se niso ustrašili ne truda ne stroškov, dokler si niso priborili slavne zmage. Bog krepčaj novi odbor, da bo pod njegovo vlado krasni Šentilj začel na novo procvitati v gmotnem in narodnem oziru! Slava zavednim možem!

m Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvona. Po tem načelu objavljamo sledeči dopis: Z začudenjem smo zagledali članek v predzadnjem „Slovenskem Gospodarju“, v katerem se bere, da je tukajšnji krajni šolski svet pritril k temu, da naj bodo šolske počitnice za naše otroke od 15. julija do 15. septembra. Ne vemo, kdo da tako postavo zahteva, katera je gotovo v škodo, ne samo kmečkemu stanu, temveč tudi večini viničarskemu; razmere na deželi ali po mestih so zelo različne, zategadelj se naše šolske postave ne morejo primerjati z meščanskimi. Ako bi to postavo zahtevali kmetje, tedaj bi bili oni gotovo zelo zadovoljni z njo — ali ravno nasprotno — kako hitro se je razglasilo po „Slov. Gospodarju“, takoj je bila jeza in sovrastvo razlito večinoma čez tiste šolske odbornike, kateri so v to novo iznajdbo privolili. Obnem se je pa govorilo, da proti taki upeljavi se mora protiviti vse — taka postava pri nas ne sme obveljati, proč z njo! Mi hočemo staro postavo, namreč, počitnice za našo dečo od 1. septembra do 1. novembra. Splošno se je pa zatrjevalo, da ako to postavo s silo uvedejo, da ne bo nobeden viničar kakor tudi nobeden kmet svojih otrok poslal v šolo pred prvim novembrom, akoravno že otroci pridejo s 15. julijem na počitnice. Mi posestniki kakor tudi viničarji dobro vemo, da ni vseeno, ali imajo otroci počitnice v poletju, ali pa v jeseni. Resnica je, da smo nekekrat prisiljeni tudi v po-

letnem času svoje otroke doma obdržati, ali to se zgodi le v posebnih slučajih; drugače je pa v jeseni, ko otroke potrebujemo pri pobiranju sadja in pri drugih malih opravilih, posebno pa pri paši — saj mi sploh ni treba tega naštevati, gotovo, da vsak kmet in viničar te razmere predobro pozna. Tedaj ne samo Jakobčani, temveč tudi vsi po drugih krajih in farah, kjer se vam ta postava vsiljuje, ugovarjajte proti nji, posebno pa oni, kateri ste v šolskih odborih, nikar ne podpisujte. Zavrzite vsako, vsako tako prigovarjanje, ker s tem storite kmečkemu stanu veliko olajšavo in odstranite marsikatero kletev, ki bi drugače gotovo padla na vas.

Več šentjakobskih posestnikov.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Posestniški sin in kolarski pomočnik Mih. Kocbek se je dne 11. t. m. ustrelil s samokresom v prsi ter se smrtno nevarno ranil. Vzrok ni znan.

m Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je vršil v nedeljo 27. maja shod županov in občinskih odbornikov, ki je bil dobro obiskan. Vodil ga je župan in deželni poslanec Roškar, ki je zborovalcem v prepričevalnih besedah razlagal težave županskega poslovanja in povdarjal potrebo združitve županov in temeljitega poduka. Omenil je tudi suženjskega položaja županov nasproti oblastim. Razgovora, kako se naj izvrši združitev, so se udeležili Roškar, Šuman, notar Stupica, Gomilšek in Bosina. Izbrau je bil pripravljalni odbor 8 članov v ta namen, ki bo v kratkem dognal potrebno. Navduševali smo se tudi za krepko delo v prid izvolitvi dr. Korošca. Poslanec Roškar je v odločnih besedah obsodil neumestno gonjo liberalcev za Rebeke in izjavil, da se ljudje, ki agitirajo zanj, ko je treba složnega nastopa, itak sami sebe oškodajo. Liberalcem je pri nas odzvonilo, za liberalizem v lenartškem okraju ni mesta, vsakega, ki bi agitiral za liberalno nemškutarsko zvezo, kakor Rebekovci, porazimo v prah. Umestnim besedam našega zaslužnega kmečkega poslanca je navdušeno pritrdil ves zbor.

m Fram. Vesel dan je bil zadnjo nedeljo za framska dekleta. Ustanovljena je bila Marijina družba za dekleta, katerih se je 80 posvetilo v varstvo Marijino. Pač lepo število za našo župnijo. Vrla dekleta so si pa tudi kupila za svojo družbo novo zastavo, ki so jo ta dan blagoslovili č. g. hoški dekan. To vam je prekrasno delo spretnih rok č. šolskih sester v Mariboru. Zastava stane 370 K, katere so zložile dekleta v prav kratkem času. Pred in med slovesnostjo so kaj lepo in ubrano prepevale naše vrle pevke družbene pesmi. Gromenje topičev, slovesno pritrkavanje zvonov, ozaljšana cerkev, procesija z novo zastavo, opletena dekleta, navdušene pesmi — vse to je povzdigovalo slovesnost. Po slavnosti so imela dekleta shod, na katerem so si izvolila prednico in pomočnice. Ne bo dolgo in dekleta Marijine družbe bodo zopet očitno nastopila z gledališko igrjo in petjem. Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Framsko dekle.

m Slov. Bistrica. V veliki bedi je umrl v Ritoznojcu bivši odvetnik dr. Mihael Detiček, 80 let star. Bil je v svojem življenju zvest oproda Nemcev in nemčurjev, ki so ga pa na starost grdo zapustili. V zadnjem času ga je podpiral dobrosrčni kanonik č. g. Hajšek. N. v m. p.!

m Črešnjevec. Krhlenko Anton iz Pretreža in Janez Lah iz Črešnjeveca sta bila 15. t. m. obsojena radi tepeža vsak na štiri mesece zapora.

m Črešnjevec. Iz seje kraj. šolskega sveta na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici. G. načelnik otvori sejo ter izrazi, da se je že naveličal mesta šolskega načelnika, ker ga ljudje povsod napadajo, kamor le pride; želi si torej v kratkem nove volitve. Dnevni red: 1. „Za nemški poduk“. Načelnik govori: „Gospod Stiger zahtevajo, da se napravi naša šola nemška in ako mi to storimo, spolnimo voljo in željo g. Stigerja. Da je to resnično, vam pokažem tukaj listek, katerega so napisali gospod Stiger“. Listek se položi na mizo, na njem je bil napisan v nemškem jeziku predlog, kateri se naj stavi za nemški ponk, in sicer že v tretjem in četrtem razredu. Čudno se nam dozdeva, kako g. Stiger na deželi, posebno v krajih, kjer ni nemškega učenca, kjer otroci razen šole ne slišijo celo leto nemške besede, zahteva celo nemški ponk; a v mestu, v Slov. Bistrici pa, kjer je nekaj nemških otrok in kjer pridejo otroci pogostoma z nemčurji v dotiko, tega ne zahteva, posebno tudi zato, ker se je že mnogokrat izrazil, da hoče doseči za nemške otroke nemški ponk, zraven tudi slovenski, za slovenske učence pa slovenski ponk in zraven pa nemški. To dokazuje, da je g. Stiger pristanski, ali so mu, kar se je že tudi zgodilo, podarili kmečki nemški pedagogi mastno raco o črešnjevske šoli, katere on, ako le sliši „deutsch“, rad sprejema. Predlog g. Stigerja se sprejme z

večino glasov, da se v petem razredu poučuje popolnoma nemško, brez pomoči slovenskega jezika. Bo šlo? Potem stavi manjšina sledeči predlog: V celem šolskem okolišu na Črešnjevcu ni nemške rodbine, v nobeni hiši se ne govori nemško, v šoli ni nemškega učenca, zato bi bilo prednašanje v nemškem jeziku učenecem nerazumljivo, kar bi šolskemu napredku zelo škodovalo, posebno zato, da so šolski predmeti važnejši od drugega deželnega jezika, kateri bi bili zanemarjeni. Drugi deželni jezik se tudi sedaj poučuje na črešnjevske šoli v toliki meri, da more vsak učenec napraviti izpit za srednje šole; tudi dobivajo mladeniči iz črešnjevske šole dobre službe pri železnici, kjer morajo nemško uradovati, in dekleta se podajo iz Črešnjeveca naravnost na Dunaj, kjer služijo pri nemških rodbinah, in to se doseže, ako se učenci poučujejo nemščine s primerjanjem slovenskega jezika. Ker pa še do sedaj še noben človek ni naučil v šoli nemško govoriti, ampak z občevarjanjem z ljudmi dotičnega jezika, bi se pri celo nemškem ponku nikdar ne dosegel zaželeni namen nekaterih oseb, ampak le nasprotno. Manjšina tedaj zahteva za šolo poučni jezik, katerega učenci razumejo, in zraven toliko nemščine, kolikor bo le mogoče. Prosi se tedaj uljudno, naj blagovolijo šolske oblasti določiti, kateri predmeti se naj poučujejo v nemškem s primerjanjem slovenskega jezika in koliko ur na teden. Dokler nemški otroci ne morejo napredovati s tujim poučnim jezikom, toliko časa je in bo tudi slovenskim otrokom nemogoče. Koliko ur se bodo nemški otroci v slovenskem jeziku poučevali, toliko in še več ur se hočejo poučevati tudi slovenski otroci v nemškem jeziku. Da se morejo slovenski otroci uspešno poučevati v tujem jeziku, kar nekateri trdijo, naj to pokažejo nemški pedagogi na svojih šolah.

Ptujski okraj.

p Počitnice v ptujskem okraju. V ptujskem okraju se pričnejo letos velike počitnice dne 16. julija in bodo trajale do 15. septembra.

p Velika Nedelja. Takaj bode letos 11. julija v šolskem posloju uradna učiteljska konferenca za ormoški okraj. Na dnevnem redu sta nalogi: a) Kako negaj črt poštenja v ljudski šoli, kakšen pomen ima za vzgojo in pouk. b) Zemljepisni pouk v ljudski šoli s posebnim ozirom na to, kako je obravnavati kulturne skupine in učence uvajati v čitanje zemljevidov. c) Poročila in slučajne volitve in predlogi.

p Velika Nedelja. V nedeljo 17. t. m. smo imeli priliko opazovati korist umetnega gnojenja. G. F. Škrlec, posestnik v Vičancih, nas je povabil, da si ogledamo njegova polja in pašnik, katerega je za poskušnjo pognojil z umetnimi gnojili. In čudili smo se. Oni del pašnika n. pr., kateri ni pognojen, je poln mahu, trava je le za palec visoka in zelo redka, tam pa, kjer je potrošen umetni gnoj, je mah popolnoma uničen, trava je visoka in tako gosta, da je kača ne bi prelezla. Razložek med pognojenim ovsem se vidi že četrte ure daleč. Pognojeni ovse je za polovico večji, gostejši in temnozelen, medtem ko je nepognojeni slab in blede-zelene barve. Isto se opaža tudi na pšenici in na krompirju. Kmetje, katerih je bilo nad 30 in katere je radovednost in zaupanje prignalo po dve do tri ure daleč, čeravno bi bili potrebni medeljskega počitka, so bili navdušeni, da so sklenili si naročiti prihodnjo jesen cel vagon umetnega gnoja in si ga med seboj razdeliti. Pri tej priliki je gosp. učitelj R. Košar tudi govoril o važnosti umetnega gnojenja za slovenskega poljedelca. Kdor se zanima za umetno gnojenje, naj stopi h g. Škrlec v Vičance, kateri mu radovoljno vse razkaže in razloži. Svoječasno se bode tudi natanko poročalo, s katerimi gnojili se je gnojilo, kakšna je zemlja in koliko je prirastlo na gnojni in koliko na negnojni zemlji. Kdor pa ne verjame v korist umetnega gnoja, temu zakličem: „Pojdi — poglej — prepričaj se — in storil boš isto!“

p Ormož. Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v je priznalo namestništvo trgovskemu pomočniku pri g. Šepcu, Tomažu Brezniku, ki je z nevarnostjo za svoje življenje rešil iz Drave trgovskega vajenca Fr. Beca.

p Hardek pri Ormožu. Gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku izvolilo si je pri svojem običnem zboru sledeči odbor in sicer gg.: načelnik Martin Stanič (desetokrat na tem mestu); načelnikov namestnik Andrej Živko; blagajnik Jos. Rajšp; tajnik Anton Porekar; vodja plezalcev in vežbenik Andrej Vrhovčak; namestnik Matjaž Masten; vodja brizgalničarjev Franc Hanželič mlajši; namestnik Jožef Vaupotič; vodja varuhov Martin Skoliber; namestnik Andrej Plavec; zdravstveni načelnik Adolf Rosina; na-

mestnik Ivan Richter; vodja orodja Lovro Kirič; vodja ročnih cevij Matjaž Rajh in Franc Majcen; trobentar Andrej Kovačič. Društvo bode slavilo letos v jesen svojo desetletnico in se priporoča v vsestransko podporo.

p Iz ormoškega okraja. C. kr. okrajno glavarstvo v Ptaju izdaja „Uradni list“ in se trudi, kolikor mogoče največ naročnikov pridobiti. Mnogi od tega c. kr. urada ali v resnici ali vsaj v svojih mislih odvisni in taki, ki se zamere bojijo, so naročniki tega lista. Iz prepričanja, da je list temu ali onemu posebno potreben, si lista pač menda nihče ne naroči. Ker pa c. kr. okrajno glavarstvo list mnogim proti njihovi volji tako rekoč vsiljuje, imajo isti pravico terjati, da naznanila v listu za naročnike imajo lastnost uradnega naznanila, po katerem se je treba ravnati, ne pa lastnost časnikarske novice. Naznanilo javnega cepljenja koz v ormoškem sodnem okraju je popolnoma zakasnelo. List z obvestilom javnega cepljenja je datiran 7. junija, in naročnikom po pošti bil poslan 9. in 10. junija, dočim je cepljenje bilo odrejeno 5., 6., 8., 9. junija; to naznanilo je brez vsake vrednosti, to se pravi toliko, kakor po toči streljati. To zakasnenje pa ni prvi slučaj v „Uradnem listu“. Tudi nam ne ugaja v listu sprejemanje sodnijskih ediktov, dražbenih oklicev itd., saj c. kr. sodišča niso podrejena c. kr. okrajnemu glavarstvu. Naznanila niso polnoštevilna ne ptujske, ne ormoške, ne rogaške sodnije; vidi se, da tiskar ž njimi hoče izpolniti prazen prostor „Uradnega lista“. Škoda za papir in črnilo, ker vsakdo, ki je v kaki sodnijski zadevi interesiran, isto reč že zdavna zna in ne čaka na obvestilo v „Uradnem listu“, prišel bi prepozno, kakor bi bile prepozno prišle matere z otroki na cepljenje, ko bi bile čakale „Uradnega lista“. —č.

p Sv. Miklavž blizu Ormoža. Pri volitvi državnega poslanca dne 29. maja t. l. se je v občini Sv. Miklavž kaj nerodno volilo. Naši kmetje so daleč zabredli, da so volili Wratschkota in sicer najbolj po Slanji vesi. Večina kmetov je oddala glas za g. dr. A. Korošca. Naš g. nadučitelj M. Šalamun se je trudil za g. Rebeke, ki je dobil osem glasov. Wratschkovih je bilo 30. 73 treznomislečih Miklaževčanov je oddalo glasove za dr. Korošca. — Občina Brebrovnik je kaj dobro volila. Vrli župan g. Janežič je pridno deloval za dr. Korošca; bilo je 168 glasov. Slava županu, Bog daj več takih! Za Wratschkota so bili samo 3 glasi. — Občina Hermance je imela precej, 20 glasov za Vračka, a vendar je dobil naš kandidat večjo število 50 glasov. Wratschkota so bili primorani voliti vsi viničarji nemškega reda. G. Flucher je pridno agitiral. Čelo Šumandl se je trudil za Wratschka, pa se mu ni posebno posrečilo. Šumandl je po volitvi prišel v našo občino Sv. Miklavž, ter je pri g. Vrbnjaku kričal. — Kaj pa je z našim bralnim društvom? Spi? Na delo! — Semkaj prihaja veliko število ptujskih lističev. To je res žalostno, namesto dobrih časopisov le slabi. — Takaj zdaj popravljajo cerkev; do jeseni bo že gotova. Žalibog imamo veliko nasprotnikov! Naš g. župnik se veliko trudijo, da bi enkrat imeli lepo cerkev.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Lepo smo obhajali Telovo. To sicer ni nič novega, saj vsako leto kolikor mogoče slovesno obhajamo ta praznik; pa to je nekaj novega, da je obče znani trdi nemec Erjavec okrasil svojo hišo z modrižem in brastjem. Ker pa še na hrastju ni zraslo nič želoda, so na vejice navezali vse polno nemških trakov. Z modrižem, brastjem in nemškimi trakovi hoče Erjavec zakriti svoje slovensko pokolenje. Erjavec, ali se še spominjaš, da si pred leti z nami nosil slovenske trobojnice? Kaj čuda, da so se celo pošteni, rojeni Nemci spdtikali nad tvojim ravnanjem! — Po trgu gre govorica, da so že v sredo večer vezali nemške trakove na hrastje. In to je tudi nekaj novega, ako je namreč res, tako pač ljudje govorijo, da se je pre tega dela udeležila gospa učiteljica iz nemške šole s svojo Vito. Popravili so pre tudi „Wacht am Rhein“. Seveda so vse to le govorice! — Gospa Nemec pa — „Wacht am Rhein!“ Gospa Nemec pa — „taka demonstracija!“ — — — Sicer bo se pa cela stvar že še natančneje pojasnila. — 10. maja se je blagoslovila zastava mlad. Marijine družbe. Nad 120 mladeničev je spremljalo iz župnišča v cerkev novo, zares krasno zastavo, ki so jo nam naročili prečastiti g. dekan. V cerkvi so zastavo blagoslovili prečastiti g. dekan Jakob Caf od Sv. Tomaža. Imeli so tudi pridigo za nas mladeniče. S prisrčnimi besedami so nas vzpodbujali k ljubezni in zvestobi do Marije. „Mladeniči! Marija je vaša, ker mladeniču, Janezu apostolu, je umirajoči Zveličar izročil Marijo. Torej

nikdar ne pozabite na Marijo in Marija tudi na vas nikdar ne bo pozabila! — Prečastiti gospod dekan, pristréna vam hvala od nas mladeničev ljút. župnije! Vaših pristrénih, v srce segajočih besed ne bomo pozabili.

Ljutomer. Okrajna bolnišna blagajna je izvolila dne 17. t. m. za predsednika gosp. Srečka Vršič v Ljutomeru.

Iz ljutomerskega okraja nam piše somišljenik: Neka oseba gre po poti kraj njive, prestraši se, ko zagleda pri kraju v detelji zvito veliko kačo. Še bolj se prestraši, ko se kača v hipu zravna po kolen in zija proti njej. Hitro izdere kol iz bližnje gorice, da bi ubila kačo, a kača se ne gane, temveč zija in nevarno sika proti osebi, da se ta ni upala mahniti po njej. Med tem prideta še dve drugi osebi in dočim jima prva dogodek pripoveduje, je kača odlazila, na njenem mestu pa je ostala mala, prst dolgo katica. Zdaj jima je bilo jasno, zakaj se je stara kača tako nevarno vedla — branila je svojo mlado. Tudi kače ljubijo svoj zarod.

Kapela. Nekaj dni pred volitvijo v državni zbor je bil večni kandidat Vračko v gostilni g. Horvata, ker je imel tukaj neko opravilo, zavoljo okrajnih cest, in je rekel svojim dobrim prijateljem: „Če me izvolite za poslanca, sedeti, klmati in kateremu kaki krigl v glavo zagnati še bom že znal, drugo pa mi ni treba.“ No g. Vračko, zdaj pa vendar lahko vi v vaših krémah sedite, klmate in sami sebe v cestne jarke zaganjate. Murski.

Muršček. Ko je bila volitev v državni zbor zaključena, je nesel g. volilni komisar brzojav v Bučevce na kolodvor. Tamosnji postajevodja g. Merčnik se zareži nad njim in reče: „Zakaj imate slovenski brzojav, vi imate naravnost glavarstvo za norca itd.“ On se tudi drugod rad meša v politiko. Zunaj na postaji so stali trije možakarji, katerim se je že na obrazu videlo, kaj da so. Ti so se tudi prav surovo obnašali in nas zmerjali, zakaj smo volili na slovensko stran. Kupili so si že smodnik, da bodo streljali, ker so pričakovali gotovo Vračkovo zmago. Domov grede srečamo zavednega moža iz tamkajšnje občine in mu povemo dogodek. On nam pa odgovori, ne zamerite jim, saj se jim že vidi tudi na posestvu, kaj so. Govorili so tudi drugi jezik, nevedo je bil nemški ali mažarski, ker so imeli tudi čez ušesa alkohola. Murski.

Muršček. Takaj imamo novoizvoljenega predstojnika g. Franca Kegel. V odboru je tudi eden Bračkijanec, do katerega so nam pripomogli sosedje iz Hrastje-Mote.

Iz gornjeradgonskega okraja. Škandalozno je že, kar počenja naš glavar Rainer. Komisarjem za zadnje državnozbornske volitve je imenoval večinoma proslule posilince n. pr. pri Sv. Jurju večnega kandidata za občinski stolec Slaviča, v Okoslavcih slavnega „agrarca“ Straniča itd. Najlepše je pa pl. Rainer naredil, da je v terbegovsko občino poslal trdega Nemca radgonskega davkarja Friedla. Gg. slovenski poslanci, delujte na to, da nas vlada reši glavarja, ki drugega ne ve, nego se norčevati iz njemu podložnega ljudstva!

Logarovec. Gostilničar Ivan Razlag je umrl dne 15. t. m. Star je bil 30 let. N. v. m. p.

I Gornje Krapje pri Ljutomeru. To ste jo pa pogodili, gospod Karba! Penosni smo pa že lahko na evensko občino! Tudi lična naša vasica ni med zadnjimi. In tudi dopisovalcev priljubljenega „Slov. Gospodarja“ ji ne manjka. Dosedaj ste bili pač vi, g. Karba, najbolj na glasu, ker ste nam tuptam še kaj lepega napisali. Kaj čuda, da vas nadlegujejo tudi radi zadnjih dopisov. Ste pač že znani, če tudi niste hodili v mesto v s. lo. Da bi se tudi kdo drugi znal kaj zapisati, to marsikomu seveda ne gre v glavo. Je pač dandanes tudi taka gospoda na tem ljubem svetu, ki misli, da človek, ki ni trgal najmanj štiri ali več let hlač po mestnih šolskih klopih, ni v stanu, napisati par stavkov obsegajočega poročila. Gospodje, ne glejte nas preveč čez rame! Tudi mi imamo glave, in nekaj zdrave pameti v glavah tudi, čeravno nam beseda ne teče tako gladko iz ust in izpod peresa! Kar je pomanjkljivega na naših dopisih, to že popravi gospod urednik. Po moji nori pameti bi bilo bolje storjeno, če bi popravljali narodne grehe, ko pa iskali dopisnike! Torej pa z Bogom, gospod urednik! O priliki se spet oglasim!

Iz vrha ljutomerskih-ormoških goric. Na povabilo deželnega vinarskega instruktora za ljutomerski in ormoški okraj g. Alojzija Ašiča zbralo se je dne 24. maja t. l. lepo število vinorejcev, strokovnjakov, učiteljev in raznih gostov, da bi prehodili in pregledali vinograde od Ljutomera proti Ormožu, kateri se sedaj preobnavljajo z novimi nasadi. Dan je bil krasen. Smehljajoče solnce in vedro nebo sta izletnike spremljala čeli dan. Zbirališče je bilo na Kamenščaku pri deželni viničarski šoli. Tam se

je začelo pregledovanje in razkazovanje prelepih deželnih nasadov različnih vrst. Od udeležencev naj bodo posebno omenjeni gospodje: vinogradski veleposestnik in akadem. slikar J. Sigmund, Gradec — Svetinje; vinogradski posestnik Otokar Bitter, Praga — Ivanjkovec; c. kr. ravnatelj realke v pok. in vinogradski posestnik Karol Mikl, Sv. Miklavž; vinogradski posestnik in meščan Franc Gomzi, Ormož; veleposestnik, načelnik kmetijske podružnice i. t. d. Jožef Mursa, Krapje; vinogradski veleposestnik i. t. d. Jožko Rajh, Cven; vinotržec i. t. d. Franc Hauptman, Sv. Križ pri Ljutomeru; vinogradski veleposestnik Ivan Bauman, Hardek. Izmed strokovnjakov so se izleta udeležili sledeči gospodje: c. kr. vinorejski inšpektor Franc Matjašič, Gradec; deželni sadjarski in vinarski potovalni učitelj Ivan Belle, Maribor; vinorejski asistent Josip Zabavnik, Gradec; zastopnik štajerske kmetijske zveze Andrej Žmavc, Gradec; vinarski inštruktor Ivan Pireher, Sv. Lenart v Slov. goricah. Opravičili so se gg. vinarski ravnatelj Ant. Stiegler, Gradec; oskrbnik Flucher, Velika Nedelja; deželni vinarski adjunkt Anton Puklavec, Gradec; deželni potovalni učitelj Fran Goričan in drugi. Izlet se je izvršil v največjo zadovoljnost vseh udeležencev, ter imel svoj začetek v krasnih nasadih deželne viničarske šole na Kamenščaku tik Ljutomera. Gosp. inštruktor Ašič in drugi gospodje strokovnjaki so povsod navzoče poučevali, jim razkazovali, svetovali in na razna vprašanja točno odgovarjali. Hvala njim! Tam so tudi imeli navzoči udeležence prilicnost iz deželne kleti poskusiti razne vrste novih vin. Od tod se je potovalo na Radomerščak k vzorno vzgojenim Kleinoscheggovim goricam, kjer je ta gospod za izletnike sam pripravil imeniten zajutrek. Ob 11. uri smo prišli na divni, slavnoznani Jeruzalem, kjer je čast. g. Peter Skuhala, župnik v pokoji, daroval za izletnike sv. mašo, pri kateri so pevci peli pod vodstvom g. Franja Serajnika Mikložičevo sv. mašo. Po maši se je vršilo ogledovanje velikanskih in lepih goric g. Fischerauerja iz Ljubnega. Cenjena in blaga obitelj Fischerauer postregla je veliki družbi izletnikov izbornu. Z Jeruzalema, kjer smo živili tudi krasen razgled, nas je vodila pot na Ilovec v lep vinograd ormoškega kletarskega društva, ter bili tam od g. predsednika Janežiča s pristnim pridelkom prijazno postreženi. Dalje smo šli skozi Temnal na Kajžar v krasne nasade dež. poslanca gosp. Kočevarja iz Središča. Pozdrav, sprejem in gostoljubnost ljubeznive obitelji Kočevarjeve nas je nad vse, nekatere že od hoda opešane, navdušila tako, da bi si nekateri najrajši tam blizu kleti svoje šotore postavili. Klic „naprej!“ nas je opomnil na zadnjo točko dnevnega reda, ogledati si še lepe nasade na Visokem Strmcu. Tam smo se vsi čudili resnično strmemu vinogradu g. Štamparja, ki je vzgojen tako srečno, kakor malokateri v okraju. Končana je bila 10urna ekskurzija, ki je vse udeležence v marsičem koristnem za vinarstvo poučila in zbistрила. Pristréna hvala bodi vsem, ki so nas na tem potovanju izbornu okrepčali; največja zahvala pa našemu priljubljenemu inštruktorju g. Ašiču, ki je bil duša tega vsestransko uspelega poučljivega izleta. Konečno mi je omeniti, da nas je spremljala na dolgi poti edina dama, blaga gospa Ašičeva. Čast njej! Na zdar vsem! — Pri g. Štamparju smo se potem udeležili imenitne zabave ljutomerskega pevskega društva in dičnega „Sokola“. Hvala vsem za izboren vžitek! B. R. N.

Slovenjegraški okraj.

Iz Šaleške doline. Strela je udarila v Bošnjakov kozolec na Selah. Ognjegasci iz Velenja so mogli le konstatirati, da je vse pogorelo. Kaj ko bi si vrli Pačani in Šaleščani omislili lastno požarno brambo in ne čakali ob taki priliki na „nemško“ pomoč! — „Štajerčev“ pristaš Trobina izza Podgorja se je zadnjič zaklel, da ne pojde več k nobeni volitvi, tako vroče mu je bilo 29. maja pri Špenku. Verjamemo. Kaj pa na soc. demokratski shod še boš šel? — Neki tukajšnji prijatelj socialnih demokratov, doma iz Litije na Kranjskem, že cel mesec kuje svoj dopis za „Štajerca“, ker je jezen, da je pošteno in verno dekle podarjene uhanne vrnilo „neverniku“, ki hodi vsepovsod pridigovat pod in nad zemljo, da ni Boga, ne duše, ne pekla, ne nebes. — Državnozbornske volitve v Škalah je za nas častno izpala: dr. Korošec 101 glas, Rebeka so volili trije, Bračko je dobil 33 glasov. Se ni čuditi, če pomislimo, da so se vse te glasovnice popisali v Lappovi pisarni, volivce potem tirali na volišče in skrbno pazili na nje, dokler niso dali „popolnoma svobodno“ glas za Vračko. — Cirkovčani bodo zopet poskusili s prošnjo za ustanovitev šole v svoji okolici, ker do bližnje šole je vsepovsod nad eno uro hoda, kar je preveč za otroka, zlasti v zimskem času. Razbremenile

bi se s tem šole v Škalah, na Plešivcu in v St. Vidu, kjer so doslej prenapolnjeni razredi. — Za nemško šolo v Velenju se išče slovenskih otrok. Starovlašani, ali jih bode te vi prodali? Menda le ne. — Tisti „boben“, ki se je v Interski „Marburgerci“ jezil, da se mu ni škaloški g. kaplan pri Boltu odkril, ko ga je začel zmerjati in sramotiti, naj pomisli, kaj je proti „Beli vrani“ govoril v nemški koči v Šštanju po občinskih volitvah, češ, dozda smo bili nemški „lerfanti“, posihmal bomo „kseli“, pomisli naj, da še ni mojster čez Šaleško dolino, in da se bo moral umakniti v kratkem celo iz žage ter iti z lačnim trebuhom za negotovim kruhom. Dožagaj še prej deske visokih nemških dreves za trgo, v katero bodo djali hirajoče velenjsko nemštvo. Ne bo ti pomagal na noge niti tisti slovenski ženin, ki je zadnjič na „ofceti“ držal baje tako imeniten nemški guč, da so vsi svatje zbežali iz Stare vasi, tako jim je postalo slabo. Živio! — Slovensko trobojnico, ki vihra iz vaše lipe od Koroščeve izvolitve sem, hodijo plaho in spoštljivo ogledovat nemški uradniki iz Jame. Tako je prav, učite se spoštovati zavedni slovenski rod, kateri prebiva tod! Odpravite nemškutarstvo iz kantine, kakor se vam je reklo, in bomo si prijatelji, ker Slovenci so dobrosrčni, ne pa oholi in brezobzirni, kakor tuji-prihajači, ki se ugnjezdijo med našim miroljubnim narodom, z namenom, da bi ga potlačili. Dokler se ne pozabi zadnja rabuka, pa se vam tujcem odsvetuje, priti še kak shod razbijati, ne ve se, ali bi še odnesli zdrave pete. Zato bodite na kres le po mirni in ne izzivajte s hajlanjem preveč pri Sonnwendfeier (češčenju solnčnega boga). — Pri komisijonelnem ogledu Gorjanove hiše „pri Apatu“ so izvedenci pritrdili Lappu, da poškodbe na hiši niso od rudnika, ker se pod hišo baje ne koplje. Posestnika Gorjana, ki je tirjal odškodnino, je zastopal dr. Karlovšek iz Celja. Nobena stranka se ni hotela pogoditi. — Dekliška Zveza v Škalah ima redne shode vsakih 14 dni. Šteje sedaj 25 članic, ki se redno udeležujejo predavanj.

s Pameče. Tolike navdušenosti, kakoršna je bila letos pri nas ob volitvi v peto skupino, še med kmečkim ljudstvom nisem videl. Kmet je pustil plug in brano, delavec orodje in delavnico, da izpolni svojo dolžnost. Neki moč postenjak volil je dopolndne sam, ko je pa videl navdušenje med svojimi tovariši, šel je domu ter popoldne poslal svoje hlapce na volišče. Največ zaslug za lepo število glasov imata dva moža, kojima kličemo tukaj: „slava“ za njuno trezno, a uspešno agitacijo. Jeden črni vran je hotel sicer kaliti naše narodno veselje, a navdušenost se je le podvojila, ko smo ob 3. uri izvedeli sijajni izid volitve, kojega smo slavili z navdušenimi „živio“ klici, med brenkanjem citer in gromenjem topičev. Volilce vrle navdušuje sedaj le ena želja, da bi imeli v kratkem čast svojega poslanca med seboj videti in slišati.

s Marnberg. Tukajšnja župna cerkev je dobila tri nove zvonove.

Konjiški okraj.

k Oplotnica I in Oplotnica II. Do zdaj poznal je svet le eno Oplotnico in sicer kot največjo vas čadramske župnije, kamor lastniki visokega Pohorja les vozijo in ga tamošnjim trgovcem v dobiček prodajajo. Odkar politične občine obstojijo, ustanovljena je bila tukaj samostalna občina in je sčasoma šele bila razširjena, tako da nad 40 let ima svoje občane v štirih župnijah, katere je nadkriljeval oplotniški nemški angel varuh od znožja slovenskega Pohorja do vrhunca njegovega. Dokler na Pohorju živi, bodi kos ali bodi sraka, tam še slovenski žvrgoli, v dolin' že nemško kvaka. Pred 30 leti pa je to veliko nemško občino zadela velika nesreča, ker je dobila v osebi zdajšnjega župnika g. Bezenška narodnega buditelja in v teh dolgih letih oplotniški „Nemci“ ne morejo več mirno spati, čeravno so njim še navadno pri volitvah St. Jungerčani, Kebeljčani in drugi zvesto pomagali k zeleni mizi. Tako še lani, ko so s sleparskimi lepaki zoper župnika 30. in 31. julija hujskali in Božančane in druge premotili, da so slovensko mater zatajili in povzročili, da zdaj odločen nasprotnik vere in naše mile domovine g. Jonke ml. v Oplotnici župani, to je sin onega, od katerega je „Slov.“ Štajerc sam pel, da je „prvi janičar od vseh. Slovenščino smatra za greh, a ima rad slovenske groše. Uvidevši, da se s postavnimi sredstvi nemškutarja v Oplotnici ne da več ohraniti in da njo mora slovenska povodenj odnesti, niso morebiti sklenili, da bodo na vseh voglih nabili lepake z naznanilom: Slovenci, nikar ne nosite svojega denarja več v naše nemške trgovine, gostilne, mline in druge hiše, mi bočemo le od Nemcev živeti, ne, temveč sklenili so pri občinski seji 17. junija z 10 glasovi proti 5, da

hočejo zdaj iz ene oplojniške občine dve napraviti in Oplotnica I., ima še samo Oplotniško in Čadramsko ves, v eno občino združiti; vse druge vasi: Markačico, Maloharno, Gorico, Brezje, Slakovo, Kovaški vrh, Koritno, Lačnegoro, Sujek in Božje hočejo od sebe pahiti in v drugo občino z imenom Oplotnica II. združiti. Menda že zato, da bi se za naprej slovenski Pohorci v Oplotnico svoje groše nosili in se od nemškega duha obližati dali. Ker bo pa menda deželni odbor v Gradcu le spoznal, da ni za to ločitev nobenega pravičnega uzroka in se bodo lastniki proti temu pritožili, upamo, da iz te moke ne bo kruha in bodo še za naprej Slovenci in slovenski grški Oplotničani dobri.

Celjski okraj.

c Državnozborna volitev za izvolitev naslednika g. Berkso bo 17. julija t. l. Kandidatov je več. Treba torej, da gospodje državni in deželni poslanci ali vsaj deželni poslanci iz volilnega okraja v Celje skličejo shod zaupnih mož, da se postavi oficijelni kandidat, sicer bi se glasovi preveč cepili in prišlo bi do nepovoljne ožje volitve.

Več volilcev iz celjskega okraja.

c Šolske počitnice v celjskem okraju. Poroča se: Okrajni šolski svet celjski je za šolski okraj Celje določil ljudskim šolam nastopne počitnice: od 16. julija do 15. septembra imajo počitnice šole: okol. Celje (deška in dekl.), Galicija, Vojnik trin okol., Ljubečno, Št. Peter, Frankolovo, Štore in Teharje; od 1. avgusta do 1. oktobra pa šole: Griže, Liboje, Zg. Ponikva, Št. Pavel, Petrovče, Žalec, Doberna, Št. Jurij ob juž. žel. (deška in dekl.), Sv. Lovrenc pri P., Nova cerkev, Blagovna, Svetina, Dramlje. Okr. šol. svet je tako ukrenil uvaževanje mnenja učiteljstva in krajnih šolskih svetov. Pričeti se ima pouk poslej povsod jeseni.

c Celje. Veliko ljudsko veselico priredi „Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Celju“ dne 8. julija. — Skušnja na tukajšnji orgljarski šoli bo dne 16. julij v vili Cecilija. — Zrelostni izpit na višji gimnaziji se prične dne 17. julija. — Nova znamenja za požar so uvedli na Šmiklavskem hribu. Dajala se bodo podnevi s streli in z barvanimi zastavicami, ponoči pa z barvanimi lučicami.

c Laško. Dne 5. julija bo poroka g. trgovca Karola Cimperšek z gđe. Miciko Burger iz Poljčan.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Z ozirom na dopis v 21. številki našega lista smo sprejeli sledeče pojasnilo: 1. Odbor „Kmetijskega in konsumnega društva“ se ne meša prav nič med šolski svet, kakor se je govorilo, naj bi se v 4. razredu poučevalo nemški. Vpiraje se na pregovor rajnega g. Slomška: „Kakor in koliko jezikov človek zna, za toliko oseb velja“, tako je odbor tukajšnjega občinskega urada stavil predlog učiteljem. 2. Cirilova cikorija bila je vedno pri našem društvu v trgovini, da si je pošla — postarala, ker je malo kupujejo, smo čakali, da smo do zadnje prodali. Sedaj pa je zopet v našem društvu na razpolago. Sploh pa je tukaj najbolj „Frank“ vpeljana. 3. Kar se tiče splošne trgovine, ni mogoče, da bi se samo s Slovenci občevalo, ker več reči pri slovenskih tržnicah ni v zalogi in jih za prodajo imeti moramo; sploh pa moramo skrbeti in dolžnost je tudi, da društvo napreduje. Istotako je tudi pri prodaji. V prvi vrsti se pa sploh oziramo, da podpiramo slovenske tržnice. 4. Društvo ne propada, ampak lepo napreduje, število udov se nič ne manjša in je koncem leta 1905 imelo čistega dobička 3967 K 57 v in se na željo vsakemu društveniku dološlje računski zaključek, iz katerega se lahko sam prepriča. 5. Odbor „Kmetijskega društva“ ni bil nikoli nemškutarski črti podvržen, bil je v celni skupščini naroden in hvalevreden. Koliko se je on potrudil, da je s pomočjo „Zadružne zveze v Ljubljani“ spravil v denar njih pridelke (seveda samo članom), kakor je bila trgovina z mrvo ogromna. Imeli so tudi od tega nečlani korist ter so svoje blago dražje prodali. Zato se je motil dopisnik, ko jih je zavedne može obsodil nemškutarstva.

c V nedeljo dne 24. t. m. na Dobrno. Da pokažemo svetu, da je Dobrna slovenska in mora slovenska ostati, priredimo velik izlet na Dobrno dne 24. t. m. Namen istega je pozdraviti vrle borilce za narodno stvar in izraziti veselje nad njihovim delom in uspehi. Izleta se udeležijo sledeča društva: Narodna godba, čitalnica, olupševalno in učiteljsko društvo v Šoštanju, bralna društva v Družmarju, Škalah, Velenju, Št. Ilju pri Velenju in Zg. Ponikvi, pevsko društvo v Šmartnu v Rožni dolini ter društva iz Konjic, Frankolovega, Vojnika in Celja. Ob 3. uri pop. velik koncert! V slučaju sla-

bege vremena se izlet vrši 1. julija. Na veselo svadenje na Dobrni! Pripravljali odbor.

c Dramlje. Malokdaj se sliši po časopisih od našega kraja; saj pa tudi spimo spanje pravičnega. Vsaka manjša fara, bodi še tako hribovita in oddaljena hrupnemu življenju, ima kakšno društvo, bodisi bralno, pevsko itd., samo naš kraj, ki ga razun par liberalcev ni pokvaril napredek nove dobe, se nemore ponašati z nobenim. Sosedna špitalska župnija, dasi majhna, vendar razveseli s predstavami v krugu bralnega društva večkrat še goste iz sosednih župnij. Saj tudi drameljski fantje nismo zadnji na svetu, samo vodje nam manjka, dasiravno imamo par olikanih mož, ki so sposobni zato, v svoji sredini. Prejšnji g. kaplan Novak so sklicali shod in koj se je vpisalo okoli 50 mož in fantov v bralno društvo. A takoj je vse zaspalo. Naša Marijina družba, ki že obstoji par let, pa vendar nas še enkrat ni razveselila z nikakšno igro. Sedaj se je pa sama skoro že potopila v morje pozabljenosti. „Hej Slovenci, naša reč slovenska živo klije“, poje pesnik, ali pa bode kedaj našla odmev v prsih drameljske mladine? Zlati čas in denar, ki ga trgate po gestilnah, bi vam stoternejši sad prinesel na duši in telesu, če ga porabite v društvu, kjer se po trudapolnem šestdnevem delu pa ur razveselite v nedolžnem veselju. Zbudite se torej, dragi fantje in dekleta, možje in žene, da bode tudi v naših sroih začela kliti ljubezen do mile domovine. Naj se enkrat tudi Dramlje dvignejo na pot izobraževanja in prebujenja. Za Boga in premilo domovino!

Drameljski mladenič Jaroslav.

c Hmelj. Iz Savinjske doline se poroča, da je letos hmelj vsled hladnega in deževnega vremena precej zaostal v rasti.

c Petrovče. Zadnje občinsko volitev, zaradi katere je bilo toliko hrupa, je namestnija v vseh treh razredih razveljavila. — Za vladnega komisarja je imenovan dosednji župan g. A. Koren.

c Petrovče. „Mera je polna“ tako piše v celjski „Wachterci“ z dne 17. maja 1906, št. 48, nesramni dopisnik in se prav pobalinsko zaletava v našega č. g. Jakoba Finka, ker se je najbrž že preobjedel njegovih dobrot, ter ga sedaj hoče sramotiti pred širjim občinstvom in ga iz same hvaležnosti tega sveta blatiti z blatom, ki se gotovo drži še dopisnikovih pet. Ni naš namen, odgovarjati zgoraj omenjenemu dopisniku, ker vsa čast temu, kogar graja pobratimi „Wachterca“, „Štajerca“ in „Narod“; njemu naj bode to že najlepše spričevalo spoštovanja in ljubezni, katero res zasluži, in katero naše dobro ljudstvo tudi gospodu Finku v resnici izkazuje. Ves črni, izdajalski srd izlit je v „Wachterco“ le vsled sramotnega poraza pri zadnjih državnozbornih volitvah v splošni skupini. Sedaj še pa zopet ravno škofov pastirski list za binkošti. Ta je pa spravil nasprotnike iz ravnotežja. Čeravno gosp. Fink ni pri imenovanju volitvi napravil nikomur sile, ter je tudi v cerkvi spolnil le svojo dolžnost. In zaslepljeni dopisnik vidi pred seboj že kar par ducatov veljavnih mož, ki imajo oblast duhovnike predstavljati, kakor urar kazalce na uri. Zaletava se pijan črne škodoželjnosti od kaplana do ključarja in išče, kje bi mogel komu škodovati. A vse v strup namočene pušice zadevajo pisca in njegove pomagače nazaj, ker vsa njih pisava je laž in se ne upajo izdati svojega imena. Vsa občina, Petrovče pa ve in zna čislati zasluge č. g. Jakoba Finka, ki je našemu občinstvu vedno priljubljenejši, ter z vso verno deluje za krepko organizacijo naše mladine, ki postane krepke odpor takšni breznačajni podlosti. On je goreč v splošnem svojih stanovskih dolžnostih ter vživa v vseh poznanih krogih obče spoštovanje. Trdno pa smo uverjeni, da med pravimi petrovškimi občani nimamo takšnih ničvrednih dopisunov in če je kdo, naj se sramuje svoje propalosti. Vas, č. g. Fink pa nam Bog ohrani še mnogo let! Petrovče, dne 19. junija 1906. Županstvo Petrovče, okraj Celje. Jožef Roter, Franc Supanc, Jakob Rak, Franc Žužej, Matija Goršak, Karl Teršan, Franc Jeloušek, Janez Reznik, Josip Polanc, Ant. Koren, Karl Kuder, Maks Pristovšek, Žager Matija.

c Žalec. Ministrski predsednik baron Beck je bival v nedeljo dne 17. t. m. na svojem gradu v Plevni. Prišel je sem obiskat svojo na smrt bolno sestro gospo Allmeyer. Ob pol 12. se je zopet vrnil na Dunaj.

c Št. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo 24. junija t. l. priredi šentpavelska godba koncert v prostorih gospoda Stribarja ob železniški postaji. Med godbenimi točkami poje moški zbor nar. pesmi (Zirovnik, doktor Schwab). Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina prosta. Ugodna zveza z nedeljskimi vlaki.

c Polzela. Kot sosed in prijatelj lepe Polzele sem bral, da je dobil Bračko pri zadnji volitvi kakih 35 glasov; začuden se vprašam, kako to mogoče? Mahnem jo v narodno gostilno g. Al. Cimpermana — tam sem še drugi dan po volitvi videl lepak nabit za našega kandidata Korošca — prav tako! Tam sem v prijateljskem krogu izvedel za marsikatero polzelsko zanimivost; vsega za danes še ne izdam, le nekaj, kar sem tudi drugod že od narodnjakov o polzelskih razmerah slišal. Najbolj zanimivo je, kako rastejo na Polzeli „Nemci“ iz zemlje. En milostljiv pogled gospoda Edelhoferja napravi iz pristnega Slovenca čez noč trdega Nemca — četudi ne zna pet besed prav po nemško povedati, to je postranska reč! Nemci smo pa le, kaj ne Šalotnikov Anza in pa Žgankov Francelj? Heil! — Nepopisljiva sramota je, da se daste slovenski in krščanski delavci komandirati od nemško-protestantske fabrike za vašo borno plačo, da volite proti svoji vesti in proti svojemu prepričanju sovražnika našega ljudstva. Le po takem pritisku na sicer dobre može in fante je bilo mogoče spraviti toliko število glasov skupaj za Vračkota. Sramota! — Zanimivo je bilo nadalje, kar sem zvedel, v kaki lepi slogi so se našli pristaši Vračkotovi in Rebekovi, na pr. Cizelj in pa Kunstič — prvi strasten „Narodovec“, drugi privrženec „Štajerca“ in celjske „vahtarce“! Zanimivo je bilo tudi, kako razcepljeno je bilo ob času volitve učiteljstvo: bivši učitelj Kunstič je volil Vračkota, nadučitelj Farčnik Rebeka, učitelj Karničnik se je volitve zdržal, le upokojeni učitelj blagi Čebulj je volil Korošca. Slovenska „inteligenca“ polzelska je pri tej volitvi pokazala, da ni z ljudstvom! In vendar kako krvavo bi bilo potreba, da bi se vsi inteligentni in zavedni krogi združili in skupno delovali v blagor lepe Polzele. Glejte, koliko je še gnjilega v narodnem ozir! Do danes še ima sicer slovenska Polzela poštni pečat samonemški: Heilenstein. Sramota za tako narodno Savinjsko dolino! Dalje, kako dosledno se širi gnjilo nemštvo in popačenje dobrega ljudstva zlasti od strani fabrike. Sosednji Št. Peter se je možato že pred leti otresel nemškega jarma — Polzelani pa polagoma lezejo v nemško sužnost! — Že ima sovražna četa dobro upanje, da bo vam Polzelanom zlezla v občino — vas domačine pa porinila takorekoč iz lastno hiše in zemlje! Pozor torej, vsi domači narodni posestniki, pozor pa tudi vsi krogi, katerim je res mar blagor dobrega slovenskega in vernega ljudstva!

V Braslovčah je umrla 14. t. m. vzgledna gospodinja Hel. Leskovšek. Bila je vzor krščanskim materam, gospodinjam in ženam. Kako priljubljena je bila povsod, kazal je njen pogreb. G. dekan so ji govorili ganljivo slovo! Za njo žalujejo njeni dobri otroci in mnogi reveži, ker so zgubili dobro mater. V hvaležen spomin so ji peli pevci nagrobno na pokopališču. Priporoča se prijateljem in znancem v blag spomin!

c Luče. Pokopali smo iz Podvolovleka pri Lučah mnogospoštovano gospodinjico Angelo Resnik, po domače Obeirco. Pokojna se je rodila v Solčavi. Umrla je po mučni in kratki bolezni v najlepši dobi svojega življenja stara šele 25 let. Težka je bila nje ločitev od mladega in ljubljenega moža ter dveh nedolžnih otročičev. Priporoča se vsem prijateljem in znancem v molitev!

c Rečica. V Zagrebu je umrl dne 9. t. m. književnik in časnikar g. Fran Selak, naš rojak. Rojen je bil l. 1847. Bodi mu lahka bratska zemlja hrvatska!

c Iz gornjegrajskega okraja se poroča, da so uvedene velike počitnice od 15. avgusta do 15. oktobra.

c V Gornjemgradu je minuli teden delala posestnica Mermol na njivi, ki je blizu grajščinskega jezca. Svojega triletnega otroka je pustila pod nadzorstvom osemletnega fantička. Oba otroka gresta na most gledat ribe v vodi. Naenkrat nekaj štrbunkne v vodo. Mati sliši to ter vpraša, kaj sta vrgla v vodo. Starejši deček pravi: „Mama, Francelj je v vodo padel.“ Vsa prestrašena hiti žena k vodi, kjer vidi ročice otročička moleti iz potoka. Takoj plane v vodo in ne meneč se za globokost vode, pride do otroka in ga reši na suho. Bila je de vrata v vodi. Otrok je bil še zavesten in se sedaj že precej dobro počuti. Mati je pač nekoliko bolehnja, ker se je najbrž prehladila, kajti bila je mokra po vsem telesu in strah jo je seveda tudi prevzel. Pravi, da v istem trenutku ni mislila na globokost ne na nič drugo, samo na otroka ter da bi ji bilo takrat vse eno, če bi tudi zraven bila utonila. Lep dokaz materine ljubezni!

c Zidanmost. Tukajšnji orožniški postajevođa g. Franc Kotnik je dobil srebrni zaslužni križec, ker je rešil iz Save neko ženo.

Prostovoljnega gasilnega društva v Okoslavcih dne 24. junija tombola v gostilni g. M. Trstenjak. K obilnemu obisku vabi uljudno odbor.

Bralno društvo na Dobrni priredi v nedeljo 24. jun. o priliki izleta slovenskih društev iz Šaleške doline na Dobrno koncert na vrtu pri šoli s sodelovanjem šostanjske narodne godbe ter pevskih zborov iz Šostanja in Šmartna v Rožni dolini. Vstopnina prosta. Začetek ob 3. uri. Po koncertu prosta zabava s srečolovom, šaljivo pošto itd. pri Korenu. V slučaju slabega vremena se slavnost preloži. Posebna vabila se ne pošiljajo. Slovenski gostje dobro došli. Odbor Bralnega društva na Dobrni.

Gradec. V nedeljo dne 24. junija priredi slov. društvo „Domovina“ v Gradcu vrtno veselico pri „Österr. Hof“. Vspored obsega petje, tamburanje, ribji lov, konfetivojsko, šaljivo pošto, šaljivi nastop, po osmi uri ples v dvorani. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 v. v predkupu 30 v. Vstopnice se dobijo v društvenih prostorih, Stigergasse 2 I. K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Petrovče. Dekliška zveza bralnega gospodarskega društva „Gospodar“ v Petrovčah priredi prvič dne 24. junija 1906 ob 4. uri popoldne pri Šantlu v Petrovčah veselico. Vspored: 1. Nagovor, Lizika Kač. 2. Deklamacije, Antonija Kač. „Hvala malih“ in „Kukavica učenka“. 3. Igra v petih dejanjih „Lurška pastarica“. Vmes poje dekliški zbor in so-

deluje iz prijaznosti društveni tamburaški zbor. Vstopnina: sedeži 1.—6. vrste 1 K, ostali sedeži 80 vin., stojšča 40 vin.

Št. Peter v Savinjski dolini. Koncert šentpavelske godbe 24. t. m. ob 8. pop. ob ugodnem vremenu na prostem, pred restavracijo, ob neugodnem vremenu pa v obširnih prostorih gostilne.

Listnica uredništva.

Petrovče: Mi Vašega dopisa ne razumemo! Prosimo pojasnila! Pozdravi! Sv. Urban pri Ptuj, „Dom“, Sv. Martin v Rožni dolini, Sv. Lovrenc, Kapela, Dramlje, Sv. Anton v Slov. gor., Kostrivnica, Poljčane, Luče: Prihodnjič! Hvala! Gornja Radgona: Pride v „Naš Dom“. Pozdrave! Oplotnica: Res je tako! Oglasite se večkrat.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. decembra 1905 poslali prispevke in darila p. n. g. in društva: Upravišтво „Slovenski Gospodar“ 149 K 59 v. Podružnice: v Slovenjem gradu 25 K, za Sv. Lenart in okolico 100 K, za Vuhred in Marnberg 40 K. Posojilnice: okrajna v Ljutomeru 10 K in v Ormožu 22 K. Občine: Marija Gradec 20 K. Mohorjani: v Celju 35 K 86 v, v Ribnici na Štajerskem 4 K, v Vojniku 5 K, na Paki 5 K, v Solčavi 24 K, Sv. Križ pri Ljutomeru 17 K 37 v, v Ljutomeru 29 K 35 v,

v Središču 12 K, pri Sv. Lovrencu na Dr. p. 16 K. Tvrška Ivan Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih družbinah vžgalic 2000 K, tvrška Jernej Bahovec prispevek od prodanih družbinah peres 60 K. Razni: Zveza slov. posojilnic v Celju imenom odvetnika dr. K. Janežič iz Voloske 20 K, Jakob Čuš v Dornovi pri Ptuj 7 K, rodbina dr. Mohoričeva, c. kr. sod. sod. pristav v Ormožu, mesto venca na krsto gospe doktor Omulecove 10 K, Fr. Koželj, kaplan v Središču, imenom male in vesele družbe v Ormožu 5 K, dr. M. Podlesnik v Velenju 1 K. Iz nabiralnika v Ljutomeru 9 K 58 v. Za narodni kolek 42 K 70 v. Za mlad. spise 3 K 30 v. Za družbin koledar 65 K 25 v.

Zahvala. Tristo kron je daroval gosp. Sebastijan Polančič, hišnik v mariborski duhovnišnici, za župnijske zvonove v Olimj, za kateri vel'kodušni dar se mu cerkveno predstojništvo najtopleje zahvaljuje ter mu kličje: Bog plati stoterno tukaj in tamkaj!

Loterijske številke.

Dne 16. junija.

Gradec	79,	60,	29,	20,	80.
Dunaj	26,	81,	84,	62,	12.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanjša
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
pe dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridjati znamka za odgovor.

Služba cerkvenika in organista pri Sv. Andražu v Slov. gor. je razpisana do 15. julija t. l. 392 2

Kupim, tudi v najem vzamem večje ali manjše dobro rodovito posestvo na večletno plačevanje, na leto 200 K. blizu cerkve, šole, dobre vode. Mera polja, gozda, poslopja, cena, okraj, se naj naznani na: Metzgereischäft, Essenerstrasse 39, Post Kray, Rheinland. 393 2

Dva dečka, zdrava in sposobna za učenje, sprejmeta se v trgovino Šešerko v Št. Jurju ob juž. žel. 394 1

Mladenič, ki je izvršil dva gim. razreda, se želi iti učiti trgovine z mešanim blagom. 395 1

Lepo posestvo se proda. Ima 18 oralov zemljišča, travniki, njive in gozd, tudi lep sadonosnik. Zivine se lahko redi 12 glav, prav sposobno je za mlekarstvo, oddaljeno 1 uro od Maribora na Goriški strani. Poslopje prostorno in lepo zidano. Več pove Anton Logarič pri Sv. Miklavžu, pošta Hoče. 396 3

Lepo posestvo se takoj proda. Dva mlina (jeden za čreslo) ob vedno močni vodi, obširna hiša in gospodarsko poslopje, dva sočivna vrta, en sadonosnik, travnik, njive, malo gozda. Eno uro od Maribora, pet minut od kolodvora. Več pove poštar Ljudovik Rotner v Bistrici pri Mariboru. 402

Dva Singer-šivalna stroja, eden z gonilom za roko, drugi za noge, skoraj nova, se po ceni prodasta. Kokol Fr., Koroška cesta 43, Maribor. 403 3

Lepo posestvo v Poberžah pri Mariboru se proda. Hiša z dvema sobama, živinjski hlevi, studenec, dva velika vrta z brajdami za dva polovnjaka vina, ena lepa njiva, pol ure od Magdalena, št. 19. 399 3

Kovač, ki je dobro izvežban v okovanju vozov, podkovanju konj in drugih kovaških del, se vzame v službo v paromlinu Petra Majdič v Celju. 400

Dijaki se sprejmejo na hrano in stanovanje za prihodnje šolsko leto. Lepa, svetla soba v bližini srednjih šol. Strogo nadzorstvo. Naslov v upr. 404 3

Vinčarji. Oskrbništvo Moslavina išče več izurjenih zanesljivih viničarjev z najmanj štiri do pet delavskih moči, čim več tem bolj. Pogoji zelo ugodni. Ponudbe se pošiljajo na oskrbnništvo gospositije Moslavina p. Popovača na Hrvatskem. 391 2

Lepa novoizidana hiša pri veliki stezi, pol ure od Maribora, z grajzerijo, dve sobi in 1 kuhinja, velika klet, tričetrt orala zemlje, velik škedenj, se proda po prav nizki ceni po licitaciji dne 30. junija. Naslov pove upravništvo. 1

Dve hiši, jedna enonadstropna, z opeko krita, zidana, jako močno. druga je lesena, s slamo krita, zraven nov svinjak, velik vrt s sadnim drevjem, se prodasta. Cena vsemu vkup 1600 K. 600 K je takoj izplačati, ostalo pa po dogovoru. Za rokodelca ali penzionista pripravno, ker je sredi trga. Več se izve pri g. Ivan Vrečko, čevljarški mojster v Podčetrtku 35, Štajersko. 384 2

Dve lepi novoizidani hiši z celim gosp. darskim poslopjem se takoj prodajo po prav nizki ceni z posestvom vred. Sodi za lesni obrt ali tudi gostilničarski. Zemljišča je okoli 12 oralov z lepim sadonosnikom in vrtom pri okrajni cesti blizu mesta na lepem prostoru. 1500 gold. lahko ostane, drugo je pa pri pogodbi izplačati. Več pove Jožef Verdnik v Slov. Bistrici. 2

Mlin s 3 tečaji se da v najem takoj ali pozneje. Kje. pove upravništvo. 377 1

Gostilno s popolno koncesijo in zemljiščem od 2—4 orale, ne predaleč od železniške postaje, s ceno od 4 do 5 tisoč gold., želim takoj kupiti ali vzeti v najem. Ponudbe se naj pošiljajo na kupca Gašpar Dernošek, Lava 4 pri Celju. 385 1

Lepa hiša s 6 stanovanji, velika klet, strdenec, veliki vrt, eno četrtinko orala, kavi in svinjski hlevi, svinjska kuhinja, na prijetnem kraju v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve, se zavoljo preselitve posestnika po prav nizki ceni proda. Pa tudi en lahek voz in konjska oprava. Več pove posestnik Franc Čerič, Studenci, Lembaška cesta št. 71. 347 2

Preša, precej velika, močna, dobro ohranjena se proda za 350 K. Zaprt pisma se naj pošljejo na naslov: Upravišтво „Slov. Gosp.“ 375 1

Trgovski sotrudnik, soliden dobro izvežban manufakturst, spreten prodajalec se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri Vinko Šket v Ilirski Bistrici na Notranjskem. 4

Vsake vrste debla od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjem posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 1—3

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45—86

Staro železo, baker, mesink, svinec, cin, cink kupuje po najboljši ceni Alojzij Riegler, ključavničarski mojster, Maribor, Flössergasse št. 6. 309 1—8

Najcenejše, najodličnejše in najlepše pokritje je

Patent zarezna strešna opeka

in
Patent stisnjena zarezna
strešna opeka

naravno rdeče žgana in črno impregnirana, katera se dobi pri

D. Tombah

v Jurovcih pri Ptuj.

Lepa vila

1 nadstropna, velik vrt, blev, v bližini kolodvora, se proda za 6000 gld. Naslov v upravništvu. 4

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Slovenjem gradu

registrovane zadrage z neomejeno zavezo

ki bo

v nedeljo, dne 24. junija 1906 ob 4. uri popoldan v „Narodnem domu“.

Dnevni red:

1. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Kozjaška posojilnica pri Sv. Križu nad Mariborom

ima svoj

občni zbor

na Petrovo, dne 29. junija 1906 ob 3. uri popoldne v novi šoli.

Na dnevnem redu je:

1. Čitanje revizijskega zapisnika iz l. 1905.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Izvolitev načelstva in računskih pregledovalcev.

401 1

Načelstvo.

Oznanilo.

Ker se v „Slovenskem Gospodaru“ dne 14. junija t. l. št. 24 priobčenem oznanilo dne 14. junija t. l. sklicnega obnove zboru „Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem“ ni vdeležilo polnoštevilo društvenikov, zato se s tem sklicuje isti občni zbor v drugič z že v ovi številki lista objavljenim vspeškom na dan

25. junija t. l. ob 3. uri popoldne

v občinsko pisarno na Ljubnem s pristavkom, da bo ta občni zbor po § 37 pravil sklepčen pri vsakem številu došlih društvenikov.

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem, dne 19. junija 1906.

Načelnik: Janez Kopuša.

CENE PRIMERNO NIZKE. DELO SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA ODSTRANITI. ZA VSE V SNAZENJE :: IZROČENE STVARI SE JAMCI ::

H. VOLK

76 Šostanj — Štajersko 18

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snazenje vsako-
:: vrstnih oblek itd. ::

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

dobite prav po ceni

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 34 različnih vzorcih na prodaj.

Slovenci!

Spominjajte se ob raznih prilikah naše dične, prepotrebne šolske družbe sv. Cirila in Metoda!

Vabilo

na

občni zbor

Kletarskega društva v Ormožu

vpisane zadrage z omejeno zavezo — Friedauer Kellerverein, registrirte Genossenschaft mit beschr. Haftung,

ki se odredi

na soboto, dne 30. junija 1906 ob 10. uri predpoldne v pisarni ormoške posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadrage.
2. Odobrenje računov in bilance za 1905.
3. Sklepanje o pokritju primanjkljaja.
4. Slučajni nasveti.

Pozor! Ako ob napovedani uri ne bi bilo zadostno število udov navzočih, se v smislu § 85 zadrughih pravil sklicje na 11. uro predpoldne na isti dan, na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki je pri vsakem številu zadrughnikov sklepčen.

V Ormožu, dne 18. junija 1906.

Dr. Oroslav Kristan,
namestnik.

Anton Janežič,
načelnik.

Zgornji Savinjski dolini!

V prikladnost p. t. prebivalcev zgornje savinjske doline uljudno na-
znanjam, da bom

na Ljubnem

skupno s svojim bratom, distriktnim zdravnikom v Braslovčah dr. Vidom Červinka,
zvrševal od 1. junija t. l. naprej

zobozdraviško prakso (zdravljenje zobov)

Moj tarif:

1 plomba (zalitje zobov)	K 1.—
1 nov zob	K 2.40
Brezbolestna odstranitev (pipanje zobov)	K 1.—

Razna popravila po obsežnosti. — Za uboge vsako soboto brezplačno.

Dr. Jan Červinka,

distriktni zdravnik na Ljubnem.

374 1

Želodčne kapljice

(prej „Markove kapljice“)

500 let je že stara lekarna,
kjer se izdelujejo po pre-
izkušnem zdravniškem na-
vodilu želodčne kap-
ljice (prej Markove kapljice).
Te po receptu, ki mi ga je
izročil neki zdravnik,
prirejene želodčne kapljice so
posebno priporočljive za ohran-
janje trajnega zdravja, ker
je dokazano, da je nervoz-

nost, bledica, pomanj-
kanje spanja, migrena,
glavobol vedno le posledica
slabe prebave in
vsled tega tudislabe tvo-
ritve krvi. — Te kapljice
učinkujejo posebno ob pre-
hlajenju želodca oslablje-
nju želodca, slabi prebavi
in s tem spojenim zaprtje n
ter pomanjkanju teka.

ZAKONITO ZAJAMČENO.

Izveček iz prostovoljnih zahvalnic, ki mi dohajajo vsaki dan:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od dolgo-
letne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 kron še 2 ducata. Velespoštovanjem HENRIK KUBRICHT,
krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soprogi proti bolečini
v želodcu. Pošljite mi še 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju Wiedner Hauptstr.

Želodčne kapljice se pošiljajo:

1 ducat (12 steklenic) po 4.— K. 3 ducate (36 steklenic) po 11.— K.
5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.

prosto zavoja in poštne, ako se pošlje denar naprej ali po poštnem povzetju — Razpošilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

353 6—20 Trg sv. Marka št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

VABILO

na

redni občni zbor

„Posojilnice v Pišecah“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v nedeljo 24. junija 1906 dopoldne ob 8. uri
v prostorih posojilnice v Pišecah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računa za leto 1905 in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev računskega pregledovalca in njega namestnika.
5. Slučajnosti.

Ako bi se pa ob tej uri ne sešlo zadostno število zadružnikov, vrši
se pol ure pozneje občno zborovanje brez ozira na število članov.

K obilni udeležbi vabi člane

396 1

Načelstvo.

Svoimir Nemec

se je nastanil

kot pozlatar in podobar v Gornji Radgoni

in se ponižno priporoča za podobarska in pozlatarska dela čast.
duhovščini in slavnemu občinstvu. 386 2

Delo je fino in cene nizke!

Poziv!

Jurij Wittmaier tudi Wiedmaier se je izselil okoli
1. 1876 z ladjo „Guttenberg“ iz Bremena v Novo Zelandijo in
tam v mestu Brimingham Auckland umrl. On je baje rojen na
Štajerskem. Prej je delal več let v nekem premogovniku na
Pruskem. B.l. je na enem očesu skoraj popolnoma slep, 5 čevljev
9 palcev angleške mere velik in baje ni bil nikoli pri vojaki-
h. Umrl je 55—60 let star. Zapustil je nekaj premoženja in naj
se takoj oglasijo sorodniki rajnega pri podpisnem sodišču ali
pa pri zapuščinskem kuratorju g. dr. Karolu Greistorfer,
odvetniku v Gradcu, Glavni trg 16—17.

C. kr. okrajna sodnija Gradec okolica, odd. VII.
dne 5. junija 1906. 382 3

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi
vsakovrstne druge svetinje.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zava-
rovanja zvonov proti poškodb; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju
za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter po-
streže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema
zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih,
kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišтво za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

14 24—12

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!